

POLITICI DE ARMONIZARE LEGISLATIVA SI STRATEGII PRIVIND COMBATAREA CONSUMULUI DE DROGURI IN UNUIEA EUROPEANA STUDIU COMPARATIV

Politici privind armonizarea legislativa

Pe langa demersurile recente care constau in realizarea unei mai mari compatibilitati intre legislatiile in materie de drog, Consiliul european a studiat oportunitatea armonizarii acestor dispozitii in toate statele membre.

Privind drogurile, cel mai uzual act este distribuirea, productia sau vanzarea pentru uz nemedical.legislatia acestor activitati, a folosirii si posesiei poate fi reglementata prin normele statului, prin care ai dreptul sa folosesti alcoolul si tutunul.Pot sa existe anumite reglementari si controale administrative care eventual sa sanctioneze tinerii ; sau condusul sub influenta drogurilor.

Consumul de drog pentru sine este un concept juridic referitor la simplul uz al unor substante ilicite separandu-l de acele acte ilicite cum ar fi posesia,transportul sau furnizarea. Acestea inseamna ca simplul act al fumatului, injectarii,inhalarii, inghitirii a unui drog este un act ilegal, distinct d ecrima,de a-l poseda. Oricum legislatia unor tari face distinctie, incadrand uzul separat de posesie.

In Italia ,din 1990 si in Spania din 19992, posesia de droguri pentru uzul personal nu mai face obiectul urmaririi penale. Cu toate acestea,cand o persoana este prinsa in posesia unei cantitati modeste de droguri iar politia nu il are in evidenta pentru alte infractiuni cum ar fi traficul sau vanzarea , drogul gasit asupra lui este confiscat iar cazul este trimis autoritatilor administrative astfel ca persoana primeste o notificare pentru aceasta intalnire. Daca este gasit vinovat pentru posesia de drog pentru uz personal atunci persoana va fi amendata (Spania) sau i se va suspenda permisul de conducere pentru 2-4 luni (Italia). In anumite cazuri,daca prezinta semne de dependenta in special, persoana este indrumata sa urmeze tratament sau consiliere de specialitate.

In Portugalia, prin Legea 30/2000 se introduce dezincriminarea posesiei si uzului tuturor drogurilor de la 01.06.2001. in prezent,dc o persoana este gasita in posesia unei mici cantitati de drog (sub necesarul de 10 zile) si politia nu are alte suspiciuni sau evidente ca persoana este implicata in vanzare sau trafic , drogurile sunt confiscate iar cazul este trimis la o comisie locala formata din 3 membrii (1 judecator, 1 doctor, 1 asistent social sau psiholog), asistati de o comisie tehnica.Comisia intalneste persoana in ideea de a evalua situatia lui/ei urmarind distragerea de la urmarirea penala si trimiterea ei la tratament. Acesteia i se administreaza o amenda chiar daca nu acesta este scopul comisiei. Aceasta procedura poate sa fie suspendata dupa aparitia in fata comisiei iar persoana poate face dovada utilizarii drogului doar ocazional si nu frecvent (deci nu este considerat dependent)

In aprilie 2001, Luxemburgul a promulgat legea prin care este dezincriminat consumul de cannabis precum si transportul si achizitionarea pentru consumul personal. Acesta Lege clasifica substantele in 2 mari categorii : a) substante aflate sub strict control(heroina etc) si b) canepa. Uzul cannabisului continua sa fie vazut ca o activitate ilicita dar pedepsele nu vor include inchisoarea. Un consumator de cannabis

poate fi condamnat să plătească o amendă de la 250 – 2500 euro. Inchisoarea de la 8 zile la 6 luni, poate fi aplicată în cazul în care uzul cannabisului se face în fața minorilor, în școli sau la locul de muncă. Penalitățile cresc până la 2 ani în cazul în care adulții folosesc cannabisul împreună cu minorii.

În Olanda, uzul cannabisului nu este legalizat ci doar tolerat de autorități. Legea face distincție între droguri și asigură separarea pietelor. Droga se clasifică în : a) canepa (cannabis și produse) și b) droguri cu risc neacceptabil (alte droguri). Toleranța canepii a dus la apariția așa numitelor « cafe shops », unde nu se vor face acuzații pentru vânzarea de cannabis deoarece se respectă anumite reguli. Se estimează că o treime din tot comerțul de droguri se întâmplă în cafenele. Motivele acestei politici sunt constituite de dorința de a separa piața de desfacere a drogurilor de cele puternice, de a evita criminalitatea și pentru claritate administrativă. În Olanda, oricum, posesia de drog este interzisă și pedepsită mai ales în cazurile în care depășește cantitatea tolerată. Pedepsa maximă pentru posesia și vânzarea a 30 g canepă, este o lună de închisoare sau amendă, sau 4 ani sau amendă, aplicată pentru importul, exportul sau cultivarea profesională. Aceste pedepse pot fi crescute cu 1/3 în caz de repetare.

În Franța se recomandă aplicarea alternativelor terapeutice în locul închisorii. Tendința este către extinderea maximă posibilă, deoarece încarcerarea utilizatorilor de droguri care nu au comis alte delicturi trebuie să fie ultima soluție.

În vederea integrării **Romaniei** în Uniunea Europeană, ca etapă pregătitoare, este și armonizarea legislației privind combaterea traficului și consumului de droguri. Până în prezent, la noi sunt în vigoare următoarele legi :

- Legea 73/1969 privind regimul produselor și substanțelor stupefiante
- Instrucțiunile nr. 103/ 1970 pentru executarea prevederilor Legii nr. 73/1969 privind regimul produselor și al substanțelor stupefiante
- Legea 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri
- Ordin nr. 4425/ 2001 privind organizarea prevenirii consumului ilicit de droguri
- Programul de sănătate 2.15 (2002) al Ministerului Sănătății și Familiei- Terapie dependentei de droguri
- Programul de sănătate 1.5 (2002) al Ministerului Sănătății și Familiei- Promovarea sănătății și educației pentru sănătate

Legea 73/1969 și instrucțiunile nr 103/1970 se adresează mai multor segmente care intervin în circuitul substanțelor cu regim stupefiant.

Astfel Legea se referă la următoarele aspecte :

- Fabricarea și condiționarea produselor și substanțelor stupefiante ;
- Depozitarea, manipularea, ambalarea și transportul produselor și substanțelor stupefiante ;
- Activitatea cu produse și substanțe stupefiante în unitățile sanitare ;
- Activitatea cu produse și substanțe stupefiante în laboratoare ;
- Dotarea cu produse și substanțe de prim ajutor de pe vapoare și avioane ;
- Dezintoxicarea toxicomanilor ;
- Date referitoare la circulația produselor și substanțelor stupefiante.

Legea 143/2000 « Privind combaterea traficului și consumului de droguri ilicite » în secțiunea dispoziției generale face distincția între drogurile de mare risc, termen ce se

gaseste in legislatia europeana ca si droguri tari si droguri de risc sau droguri usoare din legislatia europeana.

Cultivarea, producerea, fabricarea experimentarea, prepararea, transformarea, vanzarea drogurilor de risc se pedepseste cu inchisoarea de la 3 la 15 ani si interzicerea unor drepturi. Daca aceleasi activitati se refera insa la droguri de mare risc, pedeapasa este de la 10 la 20 de ani.

Introducerea sau scoaterea din tara precum si importul si exportul de droguri de risc se pedepseste cu inchisoarea de la 10 la 20 de ani iar daca sunt implicate droguri de mare risc inchisoarea este de la 15 la 25 de ani.

Cultivarea, producerea, fabricarea, cumpararea sau detinerea pentru consum propriu se pedepseste cu inchisoarea de la 2 la 5 ani.

In lege este subliniat ca indemnul la consumul ilicit de droguri se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 5 ani.

Toxicomanii care se prezinta de bunavoie la o unitate medicala specializata pentru a beneficia de tratament , pot beneficia de confidentialitate.

In data de 17/18 iunie 2004 Consiliul European a invitat Consiliul sa consimta la o **Noua Strategie Europeana pe Droguri** pentru perioada 2005-2012 pana in decembrie 2004. Aceasta noua Strategie pe Droguri este bazata in primul rand pe principiile fundamentale ale Uniunii Europene , sustinand cu prioritate valorile esentiale le Uniunii : demnitatea umana, libertate, democratie, egalitate, solidaritate, statul de drept si respectarea drepturilor omului. Strategia urmareste sa protejeze si sa imbunatateasca starea de bine a societatii si a individului, sa promoveze sanatatea publica , sa ofere un nivel ridicat de securitate pentru cetateti si sa adopte o politica echilibrata in abordarea problemei drogurilor. Strategia europeana pe Droguri 2005-2012 va urmari vor urmari rezultatele urmatoare concrete : ” Reducerea masurabila a consumului de droguri, a dependentei si a riscurilor medicale si sociale prin dezvoltarea si imbunatatirea unui sistem de reducere a cererii care sa fie efectiv si integrat, bazat pe rezultate stiintifice care sa includa prevenirea, interventia rapida, tratamentul, prevenirea riscurilor si reintegrarea sociala in statele membre UE. Masurile d ereducere a cererii trebuie sa ia in considerare toate problemele sociale si medicale produse de consumul si abuzul de droguri precum si de policonsum, impreuna cu substante psihoactive « legale » cum sunt alcoolul si tutunul ”

Un astfel de sistem de reducere a cererii implica urmatoarele masuri :

- Prevenirea oamenilor sa inceapa sa consume droguri
- Prevenirea consumului experimental sa devina consum regulat ;
- Interventii rpide pentru comportamentele la risc ;
- Asigurarea de programme de tratament conform ultimelor informatii stiintifice, care sa ofere toata gama de masuri terapeutice existente ;
- Asigurarea de programme de reabilitare si reintegrare sociala ;
- Reducerea consecintelor medicale asociate consumului de droguri .

STRATEGIA NATIONALA :

Romania, in vederea integrarii in Uniunea Europeana, a inceput armonizarea strategiei nationale in concordanta cu recomandarile Centrului de Monitorizare a Drogurilor si a Dependentei de Drog inca din 2001.

Prin emiterea Ordinului nr. 4425/ 5 septembrie 2001 fost infiintata Comisia interministeriala pentru prevenirea consumului ilicit de droguri, constituita din reprezentanti ai urmatoarelor Ministeri : Ministerul de Interne, Ministerul Sanatatii si Familiei, Ministerul Administratiei Publice, Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerul Tineretului si Sportului.

La nivelul judetelor si al municipiului Bcuresti se infiinteaza Centre de prevenire si consiliere antidrog formate din reprezentanti ai inspectoratelor judetene de politie, inspectoratelor scolare, directiilor de sanatate publica, directiilor de tineret si sport, directiile de protectia copilului si ai societatiilor civile.k,mersi

1) Comisia interministeriala :

- Ia decizii in vederea coerenței in procesul de prevenire a consumului de drog
- Elaboreaza strategia nationala si programul national de prevenire a consumului de droguri

- Coordoneaza strategiile si programele locale de prevenire a consumului de droguri
- Organizeaza si pregateste rețeaua de specialisti in domeniul prevenirii consumului ilicit de droguri prin cursuri intensive de scurta durata
- Elaboreaza si avizeaza materialele educationale
- Creeaza baza nationala de date si punctul de informare si documentare national privind prevenirea consumului ilicit de droguri
- Colaboreaza cu comisii internationale similare din alte state

2) Comisiile judetene/ ale sectoarelor

- Coordoneaza activitatea de prevenire a consumului de droguri la nivel judetean si elaboreaza strategii preventive
- Organizeaza si sustin programele locale de prevenire a consumului de droguri
- Organizeaza si pregatesc rețeaua preventiva la nivel local (politisti, cadre didactice, cadre sanitare, medici de familie, farmacisti, asistenti sociali, organizatii neguvernamentale etc) prin cursuri intensive care sa vizeze cunoasterea drogurilor , simptomatologia consumatorului de droguri, consecintele imediate si pe termen lung, modalizati de relationare.
- Organizeaza intalniri publice cu tematica adecvata
- Acorda consiliere individuala si de grup
- Colaboreaza cu mass – media si cu alte institutii : biserica , ONG- uri
- Isi creeaza proprii baza de date si documentare care va fi folosita in procesul educational

Activitati comune :

- Realizarea campaniilor de informare
- Realizarea unor materiale de informare
- Realizarea unor materiale de cercetare in domeniu

In contextul general al pregatirii pentru aderare si al armonizarii strategiilor nationale, a fost elaborata Strategia Nationala Antidrog pentru perioada 2005-2012 in concordanta cu prevederile noii strategii europene in domeniu prin care se stabilesc obiectivele generale si specifice pentru reducerea cererii si ofertei de droguri , pentru intarirea cooperarii internationale si dezvoltarea unui sistem global integrat de informare, evaluare si coordonare privind fenomenul drogurilor .Aceasta a fost publicata in MO in februarie 2005. Aici se subliniaza ca “ la sfarsitul perioadei 2005- 2012, in Romania va functiona un sistem integrat de institutii si servicii publice care va asigura reducerea incidentei si prevalentei consumului de droguri in randul populatiei generale, asistenta medicala, psihologic si sociala a consumatorilor de droguri si eficientizarea activitatilor de prevenire si combatere a productiei si traficului ilicit de droguri si precursori.”

In Europa, cooperarea contra traficului de stupefiante s-a sprijinit in mare parte pe Actul Unic European din 1987. Actul unic a introdus conceptul « mersul unic » in interiorul frontierelor Comunitatii Europene, asigurand libera circulatie a persoanelor, serviciilor, capitalurilor si a marfurilor. Uniunea Europeana a luat masuri pentru a impiedica traficul de droguri. , urmarind :

- Cooperarea politiei contra traficului de stupefiante atunci cand cuprinde doua state membre sau mai multe si cooperarea vamala
- Lupta contra spalarii banilor, in vederea impiedicarii traficantilor de a disimula si exploata produsul crimei
- Lupta contra deturnarii precursorilor (a stii utilizarea produselor chimice)

Bibliografie

Legea 73/29 decembrie 1969- privind regimul produselor si al substantelor stupefiante
Legea 143/26 iulie 2000 privind combaterea traficului si consumului ilicit de droguri
Hotararea nr 1489/18 decembrie 2002 privind infiintarea Agentiei Nationale Antidrog- MO nr.956/27 dec 2002
HG nr 73 / 27 ianuarie 2005 privind aprobarea Strategiei nationale antidrog in perioada 2005-2012 , publicata in MO nr 112/3 februarie 2005
Conventia Natiunilor Unite contra traficului ilicit de stupefiante si substante psihotrope- 1988
14 pasi in lumea drogurilor – Dr Sanda Luminita Mihai